

МІСТЕЦЕВЬ

№1 (87) Грудень 2020 р.

Газета Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

ШАНОВНІ КОЛЕГИ, СТУДЕНТИ!

Наближається до кінця 2020 рік. Він був дуже не простим для працівників нашої Академії, для кожного українця, для всього населення нашої планети. Час і обставини випробовують нас на міцність, витримку та професіоналізм. Вперше цього року професорсько-викладацький склад і студентство були вимушені перейти на змішану форму навчання, але ми змогли достойно відреагувати на цей виклик і знайти можливість для організації повноцінного навчального процесу.

У ці останні дні 2020 року хочеться згадати наших колег, які відійшли у вічність. Заслужений художник України, доцент кафедри живопису Сергій Одайник, Заслужений художник України, доцент кафедри монументального мистецтва Костянтин Могилевський, Заслужений журналіст України Андрій Яремчук. Вони були справжніми професіоналами, талановитими митцями, нашими щирими друзями, наставниками молоді.

Попри всі виклики, які випали на долю нашого колективу, Академія невпинно розвивається, рухається вперед. Близьку частину цього року захист бакалаврських дипломних робіт. Ряди студентів поповнили нові талановиті першкурсники, які вже встигли проявити себе як активні члени колективу, учасники творчих конкурсів, культурних заходів. Незабаром вони складуть свою першу сесію, тож побажаємо їм успіхів! Варто відзначити роботу новообраної студентської ради, члени якої — самостійні, креативні, справжні організатори студентського життя, помічники викладачів і адміністрації.

Наша Академія стає затишнішою, адже у багатьох приміщеннях

зроблено ремонт, вони обладнані меблями, придбано комп'ютерну техніку, необхідний інструментарій. Ми маємо амбітні плани щодо часткової реконструкції головного корпусу Академії, готуємося до офіційного відкриття художнього салону. Та головна мета — збереження колективу навчального закладу, в якому працюють унікальні митці, талановиті науковці, фахівці, здатні плекати наступні покоління художньої еліти України.

Незабаром високосний 2020 рік закінчиться, а ми з надією в серці зустрінемо 2021-й, відсвяткуємо Різдво. Хочеться побажати витримки і толерантності один до одного, щоб Новий рік приніс щастя, здоров'я, впевненість у завтрашньому дні! Нехай всіх нас переповнює жага до нових звершень, енергія та щира радість від життя, від спілкування з рідними, друзями та колегами! Успіхів вам, шановні колеги та студенти, натхнення, нових вражень, творчих злетів!

**В. о. ректора,
Заслужений художник України
Оксана ПОЛТАВЕЦЬ-ГУЙДА**

ОБНАДІЙЛИВО, ПРЕСТИЖНО, ПЕРСПЕКТИВНО

19 листопада у галереї Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука відбулась цікава подія. Приводом для урочистостей стало завершення популярного серед студентів конкурсу плернерних робіт «Літо — творча пора», започаткованого кафедрою живопису. На суд добірного журі, до складу якого за традицією запрошуються досвідчені викладачі, було представлено широкий перелік робіт у номінаціях «Живопис», «Графіка», «Оригінально-образне стильове рішення». У науково-полемічній дискусії вісім членів журі визначили призерів.

... Під гучні овації та тривалі оплески грамоту на знак присудження першої премії у галузі живопису отримала Таїсія Холощенко (III курс, факультет МДЖ). Другу премію вручено Дарії Онищенко (VI курс СЖ) та Олегу Кучеренку (VI курс СЖ). Третю премію отримав Богдан Гаврилюк (V курс СЖ).

Вітання на знак присудження першої премії у номінації «Графіка» приймала Надія Сікула (II курс ХМК). Друга премія належить Тамарі Величюк (II курс ХМК). Третьою премією нагороджено Анастасію Шумал (II курс ХК).

У номінації «Декоративно-стильове рішення» першу премію віддано Анні Мельниковій (III курс МДЖ). Другу премію заслужив Пантелей Бахматов (II курс ХДДС), третьою премією володіє Катерина Юрченко (II курс МДЖ).

Цього дня отримали дипломи Дмитро Ратушняк (III курс МДЖ), Ольга Дацюк (III курс МДЖ), Вікторія Глущенко (IV курс МДЖ), Юлія Голуб (II курс СЖ), Руслана Поступаленко (II курс МСМ), Діана Левандовська (III курс МДЖ), Анна Мельникова (III курс МДЖ), Ніка Шумейко (III курс МДЖ), Ангеліна Шамайло (IV курс МДЖ), Іванна Соломеннікова (I курс ХМ), Марія Коршун (II курс ХМВК), Софія Гараніна (III курс ХМВК), Ярослава Обозова (II курс ХК), Мельсик Саградян (II курс ХДДС), Ольга Горобець (II курс ХМК), Дар'я Сергеева (III курс МДЖ), Олександра Гуцалюк (II курс ГД), Єгор Гусев (I курс ГД), Олександра Ковтуненко (II курс ГД).

Приємний факт, на якому наголосила ректор КДАДПМД: цьогорічні призери та дипломанти конкурсу будуть запрошеними до участі у діяльності молодіжного осередку при Національній спілці художників України. Це обнадійливо, престижно, перспективно.

У вітальному зверненні до учасників конкурсу, викладачів

та глядацького загалу ректор закладу вищої освіти, Заслужений художник України Оксана Полтавець-Гуйда наголосила на тому, що багатьом з нинішніх 63 студентів, які взяли участь у конкурсі, вдалося здійснити головне для мистця — зацікавити власною творчістю прихильників прекрасного.

Під час відкриття експозиції також виступили голова Художньої ради, старший викладач кафедри рисунку Олена Варкач, старший викладач кафедри живопису Лідія Голембовська, доцент кафедри живопису В'ячеслав Лубенський, декан факультету декоративно-прикладного мистецтва, доктор педагогічних наук Алла Руденченко, професор кафедри рисунка, народний художник України Володимир Прядка, ряд студентів-переможців конкурсу.

Усі присутні зійшлися на думці, що конкурс удался і цього разу. Зокрема О. Варкач наголосила на тому, що більшості експонентів вдалося детально розробити у художніх творах вдалі композиції, впровадити метафоричні багатопланові підтексти у полотнах, скульптурах, витинанках. Олена Варкач та її колеги під час оцінювання конкурсних робіт керувалися основними мистецькими критеріями: художній смак, бездоганне втілення ідей під час народження художнього твору.

Добрі слова від Оксани Полтавець-Гуйди на власну адресу почули і ті студенти, які пліч-о-пліч з викладачами

кафедри рисунку зробили цьогорічну експозицію оптимістичною. Мова йде про студентів факультету станкового живопису (СЖ): другоккурсника Богдана Довбню, Богдана Гаврилюка (V курс), Олега Кучеренка (VI курс). Цьому дружньому колективу вдалося створити єдину художньо-образну модель експозиції, тим самим досягти, як мовиться, співіснування і пропорційності різних видів експонатів, що демонструються у галереї. Тут царює гармонія.

Кажуть, що українець народжується двічі: вдуго духовно. Так відбувається з більшістю художників, скульпторів, дизайнерів. І це, мабуть, закономірно, бо не можна довго приховувати твори справжнього мистецтва, що варті уваги спільноти.

Ректор нашої Академії закликала тих студентів, які поки що не осмілились виставляти власні твори на конкурс, поквипитись з вибором художнього напрямку на користь участі у подібних заходах. Порада слушна, зокрема і через те, що це є суттєвою заявкою на успішний розвиток творчості у подальшому. Адже експозиція — своєрідний полігон заради удосконалення митця. — Сміливо йдіть до власної мети, прагніть робити все вам доручене якомога краще, — закликала О. Полтавець-Гуйда студентів. — А викладачі завжди будуть поряд з вами. Їх мета вповні зрозуміла — вести творчу молодь до нових висот на мистецькому небосхилі.

Віктор ЗАДВОРНОВ

Нова радість стала, яка не бувала,
Над вертепом звізда ясна світлом засіяла.

Де Христос родився, з Діви воплотився,
Як чоловік пеленами убого оповився.

Пастушки з ягнятком перед тим дитячком
На колінця припадають, Царя-Бога вихваляють.

— Ой ти, Царю, Царю, небесний Владарю,
Даруй літа щасливій цього дому господарю.

Даруй господарю, даруй господині,
Даруй літа щасливій нашій славній Україні.

НА ЗГADКУ ПРО ФЕДОРА КРИЧЕВСЬКОГО Про подарунок Шишацькому музею

Краса й чарівність Шишаччини (Полтавська область) завжди приваблювала й надихала, дарувала душевний спокій, а іноді спонукала до створення нових задумів багатьох відомих людей світу. Наш край володіє надзвичайною притягальною силою. Так було за давніх часів, так є й понині.

Нещодавно на Шишаччині побував учень академіка Сергія Григор'єва — В'ячеслав Іванович Лубенський, який на згадку про Федора Кричевського подарував Шишацькому краєзнавчому музею унікальний експонат — портрет дружини митця Наталії Кричевської, зроблений з натури у 1977 році в Музеї українського мистецтва, що у Києві.

В.І. Лубенський — професор кафедри живопису Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. Михайла Бойчука, кандидат мистецтвознавства, член Національної спілки художників України. Він є автором книг: «Формула краси», «Портрет: від академії до творчості» та монографії «В'ячеслав Лубенський (живопис, графіка, методика)».

Відвідати Шишаччину В. Лубенського як художника спонукала цікавість до біографії видатного живописця і педагога, одного із засновників вітчизняної реалістичної школи живопису, фундатора Української академії мистецтв Федора Григоровича Кричевського. А ось і цікавий факт. Про значення Шишаків для творчості цього живописця вказує у монографії «Федір Кричевський» одна із дослідниць біографії художника Лариса Членова: «Цьому мальовничому куточкові, що зберіг поетичну красу і перлини народної мудрості, судилося зіграти неабияку роль у долі митця. Він став для Кричевського поетичним символом Батьківщини. Саме тут художник черпав натхнення й теми для творчості».

Майже сорок років життєвий і творчий шлях художника був нерозривно пов'язаним з нашим краєм. Тут він, починаючи з 1905 року квартирував у місцевому адвоката М.Х. Щедрінського, згодом придбав селянську хату в І.П. Сухоноса. На цій садибі Ф. Кричевський побудував звичайну сільську хату. За архітектурою вона нагадувала оселі, в яких мешкали більшість шишачан: під соломою, з піддашками. Хата стала справжньою творчою майстернею для художника. Із вікон майстерні відкривалися чудові види на річку Псел, ліс та піщані далі. На хатніх полицях розміщувалося багато речей народного побуту та мистецтва. Багатьом здавалося, що в оселі художника функціонує справжній музей народної творчості.

На Шишаччині Федір Кричевський написав велику кількість картин, під час створення яких живописцю позували місцеві дівчата та молодіці. А у пейзажних картинах і

зараз легко впізнати конкретні місця, які зображував художник. Приміром, пейзажі на полотнах «Сонячний ранок у Шишаках», «Свято колгоспного урожаю», «На новобудові», «Хлопчик запускає змія» створювалися за спостереженнями краєвидів, що відкривалися з гори Стрілиці.

Одна з найвідоміших робіт — дипломна робота Ф.Г. Кричевського «Наречена». Написав її художник у Шишаках, позували під час її написання місцеві мешканки — Христя Скубій та Пелагея Барабан (бабуся Поліни Борисівни Плаксін). Ця картина принесла Федору Григоровичу найбільшу славу.

Будинок Кричевського у Шишаках став своєрідним філіалом Академії мистецтв на час літньої практики студентів. Перебуваючи на посаді професора Київського художнього інституту, він постійно привозив до Шишаків для проходження тут практики найздібніших студентів. Серед них, такі художники зі європейським визнанням, як Тетяна Яблонська, Сергій Григор'єв, Володимир Костецький. Часто до Шишаків приїжджали друзі та колеги Ф. Кричевського. Серед них — Іван М'ясоєдов, Микола Гусаченко, письменниця Наталія Романович-Ткаченко.

Саме Сергій Олександрович Григор'єв, учень Федора Григоровича Кричевського, відомий український живописець, графік і плакатист, професор, дійсний член Академії мистецтв СРСР протягом деякого часу був для В'ячеслава Івановича Лубенського учителем і наставником. Шишаччина підкорила В'ячеслава Івановича. Тож в його творчих планах — написання ряду художніх робіт, присвячених улюбленому куточку Федора Кричевського. А ще існує мрія: спільно з Київською державною академією декоративно-прикладного мистецтва та дизайну імені М. Бойчука на знак вшанування пам'яті про талановитого митця Ф. Кричевського спорудити пам'ятник на його честь.

Наталія ПРАСОЛЬЧЕНКО,
директор Шишацького краєзнавчого музею

ПІДСУМКИ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ 2020 РОКУ

Вступна кампанія 2020 року, що відбулась у Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука, відбувалась цього року під егідою Міністерства культури та інформаційної політики України. Особливостями вступної кампанії було те, що вона проходила у тривожній атмосфері, яка виникла через пандемію та впровадження відповідного карантину.

Зважаючи на означену ситуацію, Міністерство освіти і науки України запропонувало новий адаптивний розклад для проведення вступних іспитів, на який було потрібно оперативно відреагувати. Ці обставини змусили вирішувати ряд невідкладних завдань, як співробітниками Академії, так і абітурієнтами та їх батьками.

Під час червневих зборів адміністрації та професорсько-викладацького складу навчального закладу, що відбулись на подвір'ї Академії, було прийнято рішення щодо скорочення кількості творчих іспитів. Тому замість трьох екзаменів (рисунок, живопис, композиція), було залишено іспит з академічного рисунка для вступу на факультет дизайну та іспит з академічного живопису — для вступу на факультет ДПМ. Для абітурієнтів, які вступали на II та III курси, а також до магістратури, залишили екзамен зі спеціальної композиції.

Алгоритм заходів, які передували вступу абітурієнтів, був наступним.

Перший етап. Електронна реєстрація для проходження творчого іспиту з обраної спеціальності. До речі, тим, хто претендував вступати на бюджетне місце, дозволялось подавати заяви не більше, ніж на п'ять спеціалізацій.

Другий етап. Творчий іспит, який відбувався безпосередньо у майстернях Академії. Приймальною комісією застосовувались максимально можливі заходи з метою створення безпечних умов. Абітурієнти заходили до аудиторій по одному, одночасно вимірювалась температура тіла, було забезпечено масковий режим. Для того, щоб уникнути скупчення людей у майстернях, було підготовлено додаткові аудиторії.

Третій етап. Оприлюднення рейтингових списків та подання документів для зарахування до Академії.

Команда навчального закладу на чолі з головою приймальної комісії, в.о. ректора Академії О.В. Полтавець-Гуйдова зробила все можливе для того, щоб іспити відбулися в атмосфері взаєморозуміння та поваги до кожної людини. Варто відзначити колеги-членів приймальної комісії, які сумлінно працювали, незважаючи на складність цього року ситуації. Велику відповідальність взяла на себе адміністратор ЄДЕБО — С.В. Ільницька. Це передовсім ведення документації в електронному вигляді під час вступної кампанії, надання консультацій абітурієнтам та їх батькам, а також поради колегам. Надійним помічником проявила себе К. Фролова — заступник відповідального секретаря приймальної комісії. Добре організувала роботу відбіркової комісії її голова — Н. Батієвська. Особливо варто відзначити участь в організації творчих конкурсів лаборантів випускаючих кафедр: В.О. Козакова, І.Ф. Карука, М.М. Ославського, Л.В. Шумакова. Особлива вдячність І.М. Гупіку за його допомогу під час всієї вступної кампанії: оформлення зразків екзаменаційних робіт, інформаційних матеріалів, участь у проведенні творчих конкурсів.

На високому фаховому рівні провели творчі конкурси члени предметної комісії з рисунка та живопису: О.А. Базилевич, Л.С. Голембовська, А.М. Трубніков, Н.В. Шаталіна, а також члени предметної комісії з композиції: О.В. Ковешнікова, В.М. Костюкова, Т.А. Полегіна, П.С. Починок, І.В. Пузенко і Н.Б. Дем'янів, голова предметної комісії з іноземної мови.

Слід особливо відмітити проявлені толерантність та професійну вимогливість під час діяльності апеляційної комісії, що складалась з В.В. Грищенка, О.Л. Майданець-Баргилевич, В.В. Копайгоренка, Г.В. Пашенко на чолі з Л.І. Сотником, який вже не вперше погоджується брати участь у цій непростій роботі.

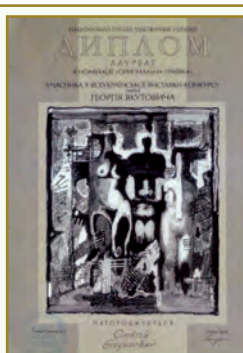
Багато проблем під час поселення абітурієнтів, а згодом і студентів (іх цього року було 88 осіб) до гуртожитку Академії вдалося успішно вирішувати коменданту гуртожитку С.М. Хорошаку. А допомагали йому у цьому голова студенської ради гуртожитку О. Шадаманова (V курс ПД) та Т. Петровська (V курс ХТ).

Висловлюючи вдячність першому заступнику Державного агентства України з питань мистецтв О.В. Россошанській, яка люб'язно надавала фахову допомогу під час проведення вступних іспитів.

Можна стверджувати, що попри всі об'єктивні труднощі вступна кампанія 2020 року пройшла доволі успішно. На факультет дизайну було прийнято 78 вступників, на ДПМ — 60. Отже, Академія поповнилась 138 студентами, що більше, ніж у 2018-му та 2019-му роках. Заповнені місця за всіма спеціалізаціями, крім факультету художнього текстилю. Туди поступили два студенти.

Щиро бажаємо всім першокурсникам творчого натхнення, успішного оволодіння секретами майбутньої професії! Колегам-викладачам зичимо успішної роботи з талановитими та сумлінними студентами! Міцного здоров'я та звершень на ниві мистецтва!

Олеся ВАРКАЧ,
відповідальний секретар приймальної комісії

ВІТАЄМО З НАГОРОДОЮ!

Олексій Анатолійович Базилевич, доцент кафедри рисунка. Нагороджений дипломом лауреата у номінації «Оригінальна графіка» за участь в 10-й Всеукраїнській виставці-конкурсі імені Георгія Якутовича. Серія рисунків «Світ, що зникає». Серпень-вересень 2020 р., Національний будинок художника (м. Київ). Педагогічний колектив та студенти Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва та дизайну імені М. Бойчука щиро і щиро вітають Олексія Базилевича із заслуженою нагородою!

НА КНИЖКОВУ ПОЛИЦЮ

У новому навчальному наочному посібнику Заслуженого діяча мистецтв України Валерія Федичева «Рисунок. Акварельний живопис. Оповідання (історії з біографії)» автор розглядає особливості впливу текстового матеріалу на зображення і на зворотний бік цього впливу. Багаторічний досвід викладання скульптури, рисунка, акварельного живопису дозволив В. Федичеву надати низку пропозицій щодо поєднання сучасних засобів передавання інформації від викладача студенту в режимі он-лайн (вайбер, скайп, смартфон) із традиційними засобами (тексти невеликих оповідань із творами графіки та акварельного живопису автора). Посібник адресовано студентам, викладачам вищих навчальних закладів мистецького напрямку. Видання буде корисним й для тих, хто вивчає закони образотворчого мистецтва.

Психологічний роман «Насилосся між двох світів. Невагомість» від молодої авторки Міа Д'арк (Софія М. Георгієв, США) відзначено під час Міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова» (2019 р.). Вона занурює читачів у внутрішній духовний світ багатьох героїнь роману, демонструє психологічні метаморфози крізь призму перипетій людського

буття та складних життєвих обставин. Книгу проілюстровано малюнками Олеси Варкач.

Посібник «Рисунок. Основи академічного рисунка», автором якого є Михайло Кириченко, містить теми, завдання і рекомендації щодо їхнього виконання, ілюстрації та рекомендовану літературу для засвоєння означеної навчальної дисципліни. Видання демонструє послідовність під час навчання рисунку: від простих геометричних тіл до голови людини. Посібник рекомендовано абітурієнтам, студентам I та II курсів, а також педагогам-практикам, які працюють у закладах вищої освіти мистецького профілю.

В авторському альбомі-монографії «Полотно душі» висвітлено життєвий і творчий шлях Заслуженого діяча мистецтв України, наймолодшого викладача нашого навчального закладу (працює майже два роки) Романа Петрука. На сторінках альбому презентовано репродукції творчих робіт, що є різними за техніками (живопис, графіка, авторська техніка) і жанрами (сакральне, абстрактне,

пейзаж, натюрморт, портрет). Гортаючи сторінки видання, можна дослідити, що поєднання двох видів текстуральних відомлень — художнього зображення і, власне, тексту цього зображення — засвідчує єдність емоційного та раціонального у свідомісній моделі світовідчуття Р. Петрука, дозволяє комплексно поглянути на відтворення художником магістральних ідей внутрішнього коду людини. А саме: роду, народу, минулого, сучасного, природи, сакрального убрису, людського обличчя, натюрмарту. Читач має змогу ознайомитись із думками щодо творчості Р. Петрука, якими поділилися українські мистецтвознавці, культурознавці і художники: В. Кулеба-Барінова, Р. Михайлова, О. Осадча, А. Пучков, Л. Смирна, Д. Степовик, С. Стоян, О. Тарасенко.

Вперше у практиці українського друкарства книгу випущено у світ на шрифтовій гарнітурі «Рутенія», яку розроблено лауреатом Шевченківської премії, професором Василем Чебанником.

ВЛ.ІНФ.

«Тарас Шевченко і Гулак-Артемівський»

НЕЗАБУТНІ ЗУСТРІЧІ У «ПЛАЙ-АРТІ»

Протягом жовтня — листопада 2020 р. у Чернігівському художньому музеї сучасного мистецтва «Плай-Арт» відбувалася виставка творів живопису Народного художника України Віктора Полтавця (1925 — 2003 рр.) і Заслуженого художника України Оксани Полтавець-Гуйди. Захід присвячено святу Покрови та Дню українського козацтва.

В. Полтавець — відомий вітчизняний живописець, художник-баталіст, який працював переважно за героїко-історичною тематикою, залишивши творчий слід як у живописі, так і у графіці. Оксана Полтавець-Гуйда продовжує справу свого батька, пише твори на теми з української історії та сьогодення. Про це свідчать назви її виставок та серії авторських робіт: «З Україною в серці», «З української старовини». Тож і на цій виставці, що відбувалась у Чернігові, було представлено твори, які цілком відповідали присвяті експозиції. Це, перш за все, тематичні картини «Тарас Шевченко і Гулак-Артемівський», «Портрет Пилипа Орлика — творця Першої конституції», «Останній гетьман. Портрет Павла Скоропадського».

Творчість Віктора Полтавця представлена роботами, присвяченими народним героям часів Гетьманщини, а саме: «Северин Наливайко», «Іван Сірко», «За тобою, Морозенку, вся Україна плаче».

Крім робіт на історичну тематику, В. Полтавець-Гуйда експонувала також портрети сучасників, ліричні українські пейзажі і натюрморти: «Портрет народної артистки України Наталії Сумської у національному вбранні», «Пісня Тараса Компанійченка», «Портрет професора Анатолія Радзіховського», «Портрет отця Бориса, настоятеля Володимирського собору у Києві», «Портрет художниці Н. Полтавець», «Портрет М. Гуйди. Творчість» тощо. Теплою відчуттям полонять роботи, які присвячено дитячій темі: «Світ дитинства», «Михась і Іванка». Вражає своєю майстерністю картина «Табун» В. Полтавця, де зображено нестримний рух коней у вільному степу, який передає відчуття свободи та козацької вольниці.

Пейзажі та натюрморти О. Полтавець відзначаються ліричністю та витонченістю почуттів. Серед них — «Пора косовиці», «Тихий вечір на Удаї», «Осінній натюрморт».

«Портрет Н.Сумської»

Попри пору епідемічних обмежень виставка користувалася успіхом серед відвідувачів. Це відбувалось, зокрема, завдячуючи директору означеного Музею, великому ентузіасту своєї справи Борису Дєдову, який організував відвідини закладу глядачами з дотриманням ними карантинних норм. Особливо відмічено активність з боку молодіжної аудиторії.

Виставка — це вже історія. Надовго залишиться у пам'яті відвідувачів музею «Плай-Арт» надзвичайно цікава експозиція творів Народного художника України Віктора Полтавця та Заслуженого художника України Оксани Полтавець-Гуйди.

Навчитись секретам майстерності

М. Кириченко «Аделаїда»

А. Трубніков «Бессарабська площа»

Стало доброю традицією, що приміщення кафедри рисунка декілька разів на рік перетворюється на виставкову залу. Сюди радо приходять колеги, заглядають студенти. І сьогодні викладачі кафедри пропонують ознайомитися з їхніми новими творчими роботами.

Я. Антонова «Модерн»

Народний художник України, академік НАМУ, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Володимир Прядка запропонував колегам ознайомитися з його баченням художнього вирішення головного фасаду Академії імені Михайла Бойчука, а також представив форекіз «Історія України в образах» для бокового фасаду головного корпусу.

Пейзаж Василя Шпака «Осінній мотив на Одещині» (акварель, 2014р.) зачарує ніжними відтінками. Він виконаний майже монохромно і нагадує ілюстрації зі старовинних фоліантів.

Неможливо не зупинитися біля скульптури Віктора Коновала «На гойдалках», динамічна композиція змушує глядача розглядати її знову й знову, намагаючись розгадати задум митця.

Різни за стилем і технікою виконання портрети художників Олеси Варкач (Тарас. Акварель, 2019р.), Віктора Гараніна (Портрет. Пастель, 2017р.), Михайла Кириченка (Аделаїда. К.о., 2015р.). Кожен із них демонструє не лише творчий рівень художника, а й розповідає про характер й емоційний стан портретованого.

Загадково, завдяки колориту й скрупульозності виконання, представлено старовинний Київ на полотні Аркадія Трубнікова «Бессарабська площа початку ХХ ст.». Яскраво і експресивно виглядає робота Яни Антонової «Модерн».

Приємно, що викладачі кафедри не зупиняються на досягнутому, експериментують, опановують нові для себе техніки та матеріали. Професор Валентин Сергєєв оволодів живописом акриловими фарбами і домігся цікавого результату. На виставці його невелика за розмірами робота «Надвечір'я» (акрил, 2018р.) привертає увагу. Ярослав Логінський виконав твір «Етюд» (2007р.) у техніці пастелі.

Хотілося б, щоб викладачі інших кафедр перейняли досвід своїх колег і теж організували подібні заходи. Адже це дає змогу побачити творчий доробок один одного, а студентам навчитись секретам майстерності у своїх викладачів.

Нещодавно у галереї Київської організації Національної спілки художників України «Мистець» відбулася виставка творів зnanого живописця, нашого колеги Василя Копайгоренка «Джерело життя». Цю назву для експозиції художник обрав не випадково, адже в кожній роботі присутнє зображення безкрайнього моря, нестримної або лагідної річки, маленького ставка чи прозорого джерела.

За плечима художника — понад півтора десятка персональних виставок в Україні та за кордоном, а його творчий шлях — довжиною понад сорок років. Але ця виставка є особливою. Хоча серед робіт, які увійшли до експозиції, є ті, що за виконанням та тематикою звичні для поціновувачів творчості художника — «Дерево життя» (2019 р.), «Біла люстра» (2014 р.), «Святий Миколай» (2018 р.), до експозиції ввійшли твори останніх років, що значно відрізняються від попередніх, зокрема

До джерела життя

тематично. Перш за все — це так звана «Арлікіада».

Мова багатьох представлених живописних полотен Василя Копайгоренка — іронічно-гротескова. Подібні живописні висловлення митців з'являються тоді, коли суспільство переживає певну життєву кризу. Недаремно зображення арлекнів було таким популярним у добу рококо. До цієї теми зверталися Жак Калло, Клод Жилло, Антуан Ватто, Джованні Ферретті та інші відомі художники з різних країн. А на межі ХІХ—ХХ ст. до цієї когорти митців додалися такі видатні художники як Поль Сезанн, Пабло Пікассо. Варто звернутися до історії створення робіт, щоб пересвідчитись: у підсвідомості митців відчувається праг-

нення висловити власні емоції шляхом інакомовлення.

Наш час постійно випробує і загартовує нас, наче граючись долями людей. Саме ця думка проривається з полотен Василя Копайгоренка. Його невелика за розміром робота «Солдат-арлекін», за словами художника, певним чином є автопортретом. Хоча зовнішньої схожості глядач і не помітить, В. Копайгоренко, згадуючи обставини перебування в радянській армії, демонструє абсурдність, з якою йому довелося там зіштовхнутися.

Цей саркастичний погляд художник зберігає і в серії робіт, присвячених відпочинку на південному курорті, де неможливо не відчути гіркувату «декадентську» ноту. Тут і туристи, і історичні руїни, і сонце, і пляж, і коктейлі — атрибути безтурботного життя («Еней», 2018 р.; «Червоне море», 2019 р.; «Пляж», 2018 р.; «Вечоріє», 2020 р. та ін.). У цих творах представлено цілу гаму емоцій і колекцію персонажів з різноманітними характеристиками, амбіціями тощо. Яскраві кольори — малиновий, яскраво-жовтий, лимонний, бірюзовий і помаранчевий — переносять глядача на спекотні пляжі Туреччини. Безумовно, перлинами цього циклу є живописні полотна «Арлекін на балконі» та «Червоне море». Обидві, попри мажорний колорит, викликають чомусь асоціації з творами художників кінця ХІХ століття. Поза оголеної красуні з келихом у руці, зухвалий погляд

арлекіна як відображення сьогодення — це якийсь паралельний світ, де нема проблем, де ніхто не чув про COVID-19, але є пересиченість, нудьга, порожнеча, розчарування. В естетизмі виконання живописної роботи, як у скалку люстра, позначилися філософські джерела декадансу. Не дивно, що, споглядаючи цей твір, згадуєш: «Это было у моря...» чи «За струною изгородью лиры живет неведомый паяц...» Ігоря Северянина та твори «мирикусників». У цьому циклі художник доторкнувся до нової для себе теми, де крізь вдавене благополуччя проглядається занепокоєність митця, що передається й глядачеві.

Вперше глядачі побачили й акварелі Василя Копайгоренка. Мистець віртуозно виконав у 2016 р. серію пейзажів — «Захід сонця», «Ранок. Ак-Деніз», «Вечір. Ак-Деніз», «Тиша. Ак-Деніз», «Людина і море». В подальші роки з'явився ще ряд творів, які доповнили серію — «Місто біля моря» (2017 р.), «Східна казка. Ак-Деніз» (2017 р.), «Храм Аполлона Сіде» (2018 р.) та інші. Прозорі акварельні фарби, ніжний колорит цих плернерних робіт заворожує та налаштує на ліричний лад.

Художники, як склалися історично, нерідко ставали не лише ілюстраторами, але й провісниками долі цілих держав. Хочеться вірити, що світлий, мажорний колорит картин Василя Копайгоренка подолає атмосферу невпевності і невпевненості, в якій ми живемо останнім часом. Тож побажаємо митцю натхнення, нових позитивних вражень, тем, вартих його пензля, і, без сумніву, майбутніх вернісів!

«Червоне море»

«Дерево життя»

В АТМОСФЕРІ СВЯТА

Навчальний семестр тільки розпочався, а для наших студентів уже знайшовся привід, щоб святкувати. Цікаво та корисно проведено День художника в Академії імені М. Бойчука. За ініціативи директорки АртГалереї Аліни Банькової та Андрія Куя відбувся ярмарок українського гончарства та кераміки. Організаторам заходу було чим зацікавити відвідувачів. А саме: виставкою робіт студентів та викладачів Академії, проведенням різноманітних майстер-класів та художньою «барахолкою». Разом зі студентами-керамістами II курсу Софією Вербицькою, Анастасією Шумал, Олексієм Святуном, Ярославом Обозовою та першокурсницею Анастасією Бородай усі бажаючі могли зробити власноруч унікальний медальйон-оберіг з глини. Майстер-клас із ліплення посуду та лекцію на тему «Автентичне мистецтво кераміки» провів Ігор Карук. На завершення заходу організатори запросили групу талановитих українських діджеїв «Polytelo». Останні допомогли створити атмосферу незабутнього свята.

ПОЕЗІЯ ЧИ ПРОЗА?

12 листопада п.р. у конгрес-холі нашої Академії відбувся літератур-

ний вечір. Ініціатором цього заходу виступив щойно обраний колектив студентської ради. Вечір запам'ятався завдяки знайомству з авторськими творами студентів. Того вечора звучали поетичні твори відомих українських письменників. Дякуємо талановитим студентам, серед яких Ніка Шумейко, Софія Демчук, Софія Вербицька, Марія Рибак, Анастасія Шовкун, Михайло Літвінов, Ольга Бодня за їх виступи перед зацікавленими слухачами. Затишну атмосферу літературного вечора доповнювали декорації з вінілових платівок, а ще — смачний чай та смаколики.

ДЕНЬ СТУДЕНТА

Незабутнє свято з нагоди Міжнародного дня студента відбулося у стінах нашої Академії. Особливість цього заходу — в новому форматі зустрічі його учасників, а саме — творчий «квартирник». Зустріч розпочалася виступом талановитої Олександри Сходзінської, яка підняла настрій присутнім завдяки віртуозній грі на синтезаторі. Згодом святковий загал був приємно вражений виконанням глибоких за змістом авторських пісень від гурту «Гербарій» з фронтменом Михайлом Літвіновим — студентом II курсу СЖ. Також підтримала цю гарячу атмосферу піснями з репертуару відомих

виконавців Єлизавета Скурська — студентка дружньої нам НАОМА, яка подарувала аудиторії чарівний вокал та гру на гітарі. На завершення програми «квартирника» студентка I курсу ГД Васильчук виступила зі своєю вже відомою у нашій Академії групою «Барбітурат». Проте на цьому святковий вечір не завершився і всі бажаючі мали змогу продемонструвати власні вокальні здібності, застосовуючи караоке. Свято завершилося, але залишились безліч приємних спогадів.

ХУДОЖНИКИ ТА ОДНОЧАСНО СПОРТСМЕНИ

У межах нашого навчального закладу відбувся конкурс «Найсильніший хлопець Академії». Студенти брали активну участь та демонстрували силу і міць під час виконання усіх завдань з боку організаторів. Гімнестичні змагання прийшлися до душі кожному. На ура сприйняті аудиторією силові вправи із штовхання гирі вагою 16 кг.

Ми дякуємо учасникам спортивного конкурсу і представляємо трьох переможців: III місце посів студент I курсу МДЖ Денис Гангур, набравши 189 балів.

II місце зайняв Олексій Прокопчук, студент I курсу ГД, який набрав 197 балів.

Студентське життя

Переможцем конкурсу, який завоював титул «Найсильніший хлопець Академії», визнано студента II курсу ХДДС Максима Саградяна. В його змагальному активі — 233 бали!

Вітаємо переможців та учасників!

ГУРТОЖИТОК ЗАПРОШУЄ

Активна спільнота Академії імені Бойчука вирішила відзначити свято Геловін по-своєму. Студенти спільно із адміністрацією гуртожитку вирішили провести одночасно гучну вечірку, а ще організувати перегляд фільмів у затишній атмосфері. Поціновувачі активного відпочинку обирали танці, а ті, хто віддає перевагу кіномистецтву, поквапились на відео-сеанс. Студентки III курсу СЖ Ніка Шумейко та Катерина Юрченко включили до програми перегляду найпопулярніші «геловінські» фільми: «Сонна лисина» та «Бітлджу». Особливу подяку висловлюємо студенткам III курсу ПД — Анастасії Глушко та Ользі Скрипник за неповторні за стилем авторські декорації.

Анастасія ШУМАЛ,
голова Студентської ради
Київської державної академії
декоративно-прикладного мистецтва
і дизайну імені Михайла Бойчука

У виставкових залах нашої Академії розгорнуто експозицію з дипломних робіт за спеціалізацією «Художній текстиль», мета якої — ознайомлення із загальним мистецьким рівнем підготовки фахівців даного профілю. До експозиції увійшли роботи, що створені протягом останніх десяти років. Також представлено декілька килимів, виконаних студентами, які захищали диплом за кваліфікацією «молодший спеціаліст». Тобто за часів, коли у стінах нашої Академії функціонував художньо-промисловий технікум.

Під час створення кожного виду художньої тканини застосовуються певні способи виготовлення та оздоблення. Це зумовлено, насамперед, технологічними можливостями, від чого залежить і мистецьке вирішення під час створення тієї чи іншої тканини. Факт: килими з традиційним орнаментом і гобелени, як сюжетно-тематичні, так і суто декоративні, ткали переважно класичним полотняним або репсовим переплетенням, де нитки

ТВОРЧІ ВІЗЕРУНКИ

основи щільно перекриваються нитками піткання. Винятком є окремі оригінальні авторські твори, де застосовувалися комбіновані переплетення — через поєднання петельчатої та ворсової техніки ткання, репсового і саржевого переплетення.

Прикладом можуть слугувати роботи, що представлені в даній експозиції. А саме: «Старовинний замок» І. Сілецької (2007 р.), керівник М. Базак; «Жар-птиця» О. Бонк (2014 р.), керівник В. Андріяшко; «Золота осінь» Н. Котельникова (2003 р.), керівник О. Майданець-Баргилевич; «Далекі гори» Є. Ісаєвої (2014 р.), керівник Ю. Кухар.

Значну частину експозиції складають декоративні тканини інтер'єрного призначення, які можуть виконувати функцію порт'єри, скатертини чи покривала. До цієї групи можна віднести дві тканини «Осіньня палітра»

І. Пестової (2013 р.), «Медовий Спас» Н. Напханенко (2012 р.), керівник Ю. Кухар.

Інша група декоративних тканин — це тканини для створення одягу, де студенти не лише реалізували свої проекти у матеріалі, але й змоделивали самі елементи одягу — накидки на плечі (пончо) «Симфонія осені» Ю. Миронюк (2018 р.), пальто «Смугастих» Ю. Кучанської (2018 р.), керівник Ю. Кухар; «Вечір» О. Науменко (2020 р.), пальто — «Праслов'янський мотив» А. Коцюбинської (2018 р.), «Напровесні» Д. Кирилко (2017 р.), керівник В. Андріяшко.

Більшу частину експозиції займають тематичні килими-гобелени. Серед експонатів виділяються завдяки технічному виконанню наступні твори: «Анна-Ярославна» Г. Забудської (2017 р.), «Каменотесний промисел» Г. Троценко (2011 р.), керівник М. Базак. Є роботи з вдалою гра-

фічною подачею: «Лісове кохання» А. Філенко (2012 р.), керівник Л. Жоголь; «Трійця» К. Кожухар (2020 р.), керівник Ю. Кухар.

Незвичне за творчим вирішенням декоративне панно, виконане за килимовою технікою, що складається з окремих смуг «Мотиви Київщини» А. Сивокінь (2020 р.), керівник М. Базак. На виставці представлено декоративні ширми «Зустрілися закохані очі» К. Драновської (2020 р.), та «Мотиви Полтавщини» В. Зінкевич (2017 р.).

До експозиції ввійшла й дипломна робота К. Мамонтової, яку виконано у техніці «холодного» батику. Вона має назву «Мое місто» (2017 р.), керівник дипломної роботи — В. Андріяшко.

Викладачі текстильного відділення кафедри ХТМК: М. Базак, Ю. Кухар, О. Майданець-Баргилевич та автор цієї публікації є фахівцями-практиками з великим життєвим і творчим досвідом. Нам добре відома тра-

диційна народна тканина, орієнтована на вітчизняному та світовому мистецькому процесі в цій галузі, прагнемо прищепити студентам любов до традиційного народного мистецтва, зацікавити їх через вивчення зразків вітчизняної художньої спадщини. Головним методологічним принципом під час використання народних традицій є не механічне перенесення готових іконографічних схем чи пряме їх цитування, а творча інтерпретація.

На жаль, за останній час зменшився попит на здобуття фаху митця з художнього текстилю. У результаті цьогогоріч не відбувся набір на перший курс за даною спеціалізацією. Така ж ситуація була двома роками раніше. Якщо не застосовувати відповідних заходів, то у перспективі спеціалізація «Художній текстиль» в Академії може зникнути. Проте відновити її у перспективі буде проблематично.

Василь АНДРІЯШКО,
доцент кафедри ХТМК

